

Cobertures legals

Ja és ben curiós que el Suprem trobe problemes en la Llei de Normalització Lingüística, deu anys després de ser aprovada i just quan algunes forces polítiques ja la consideren superada.

La decisió del Tribunal Suprem d'estudiar la possible inconstitucionalitat de la Llei de Normalització Lingüística vigent al Principat de Catalunya des del 1983 es veia venir. Feia mesos que el Govern de la Generalitat de Catalunya es temia alguna actuació judicial contra la situació legal del català. Així ho indicaven informacions confidencials provinents de mitjans jurídics i polítics madrilenys. I també ho afavoria l'ambient, escalfat per campanyes de premsa -instigades en determinats cercles de Madrid- cada vegada més agressives. Durant les setmanes que la CADECA (Coordinadora de Afectados en Defensa del Castellano) plantejà amb més contundència les seues tesis contràries a la immersió lingüística a l'escola, alts responsables del Govern català "creuaven els dits" perquè la sentència que esperaven es retardara alguns mesos. Finalment ha arribat. I cal que reaccionem amb fredor, però tenint ben clares algunes coses.

Se'ns fa difícil pensar que juristes eminents com els que componen el Tribunal Suprem puguem emetre un dictamen "pintoresc", com algú ha apuntat. No, l'afer és més profund. Quina protecció legal té la nostra llengua en el marc jurídic definit per la Constitució i pels diferents estatuts d'autonomia? Potser no és tanta com ens pensem. Durant l'última dècada, la normalització lingüística ha avançat -en alguns territoris més que en altres- gràcies al consens entre les forces polítiques i a un ambient social bastant favorable, però no pas perquè la cobertura legal fóra propícia. La prova és que només ha calgut l'obstinació d'una sola persona -l'advocat ultradretà Esteban Gómez Rovira- i una lectura diferent de la Constitució -la que fa ara el Suprem- per posar una llei aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya en la corda fluixa.

Possiblement el Tribunal Constitucional aturarà el colp. Però el dubte està sembrat. I si algú en algun moment hi troba elements anticonstitucionals, algun altre, en una altra conjuntura política, pot fer-los triomfar. Aquí hi ha el gran desllorigador: la nostra personalitat, el nostre autogovern -i per tant, el futur de la nostra llengua- depèn ara mateix de "lectures no restrictives" i "interpretacions generoses" de la Constitució. Potser els nostres representants haurien de començar a plantejar la necessitat de lleis que no deixen lloc a cap dubte. O ens tocarà viure sempre "creuant els dits".

D'altra banda, ja és ben curiós que el Suprem trobe problemes en la Llei de Normalització Lingüística, deu anys després de ser aprovada i just quan algunes forces polítiques ja la consi-

deren superada per les necessitats actuals del català i el Govern de CiU ha començat a negociar-ne la reforma (com explicàvem la setmana passada). Creiem que cal millorar i ampliar la situació legal de la llengua al Principat de Catalunya, com també caldrà en el futur fer el mateix amb les lleis vigents al País Valencià i les Balears, però ens temem que construïm nous pisos en l'edifici de la llengua sense saber si els fonaments podran suportar-los.

El dia després. La vaga general del passat 27-G ha confirmat quasi tots els pronòstics. D'un costat, tot i que no es pot qualificar d'èxit ni tampoc de general, sí que es pot dir que va ser seguida per un ampli sector de la societat. En alguns àmbits, com la gran indústria, la construcció i els transports públics, la paralització, excepció feta dels serveis mínims en aquests darrers, va ser total. Les manifestacions van ser massives arreu de l'estat. És significativa la xifra de manifestans pels carrers de València -al voltant de cent mil persones-, la qual cosa va convertir aquest acte en un dels més concorreguts de l'estat en relació al nombre d'habitants.

Les demandes dels sindicats en relació a la reforma del mercat laboral són fruit d'una problemàtica real. Però els sindicats no sempre encerten a l'hora de plantejar la seua estratègia. Fóra bo, en nom de la democràcia, que el Govern i els sindicats retrobassen el diàleg, i més si tenim en compte que els sectors més descontents amb la reforma aprovada recentment són els que poden ser afectats més directament per la crisi. Per tant, el Govern no pot tancar els ulls. La negociació, en aquest 1994 que s'espera dur, es fa necessària i pot ser el camí per alleugerir una possible conflictitat social.

Nota editorial. En el programa *Persones humanes* emès el passat 20 de gener per TV3 ha succeït el que és habitual davant el fet efímer que és la televisió: ha estat extrapolat. EL TEMPS ofereix als seus lectors la transcripció del programa. Potser és hora que tot torne al seu lloc.